

RMK-I.

3162

K. M. K. I.

396A

~~2636~~

Pedulus ei Julia

Balassa Balint

Komediája

(Baris. 1588-89).

Főredék, 4 lev. (C, P, G,

C₂)

1. ö. Magyar Könyvtárs. 1900.

I. fűz.)

M. N. MÚZEUM KÖNYVTÁRA
II. Nyomt. Kövedéknapló
1899 év 367. sz.

igaz nem volna. Ho ho még most vessem észre,
miért setal volt gyakran alá s föl Sylvanus
úram az Iulia háza előtt. BRI: Egyéb búkségejert
nem volt-e szabad azon el menni? CRE D. Mi
búksége volt, vallyon hinnen olyan gyakran bal-
lagni azon alá s föl? Vay hogy nem tudod, hogy
az horgon vagyon az étető, melyre az halakat
csalogattak. BRI: Ott vagyon máyd csak nem
mondám mi. Nagy Isten, vallyon szeretete va-
laha valaki úgy szeretőjet, hogy mastul nem fel-
tőtte volna, ki ugyan ne kételkedet volna, se
gyanakodot volna soha szeretőjéhez? CRE: Ok
nélkül bizony igen bolondfag az kigyánakodik:
de az minck ember bizonyos jelet lattyá, annal-
is nagyub bolondfag, ha meg sem veti észben.
BRI S: vallyon mellyik jelről ismered, hogy Iuli-
ának beadott teted Sylvanus? CRE. Micsoda
nagyub jel kel annal, ha latom hogy Iulia, ha
csak rea tekintek is, ottan elfordittya fejét, es
el tekeredven élőlem menten megyen mas fele;
kicsoda oly vak, ki annak okat észbe ne vegye?
BRI S: Nyavalyas mely almos! főrkény föl be-
geny, störőd meg az fémteidet. Nezhette mi-
al almodnak neha es törődnek ő magokba az
szerelmesők. Hallad uram fia, vallyon csak most
kezdőtte hozzád, illy kemény lenni Iulia? Te-
kentőtte inkább valaha jó fémvel read? vallyon
hol treccselt s nevetkőzött kegyelmek egy-
mással, s ki latta hogy Sylvanussal nyajaskodot
volna? ladde balgatag, mint vagyon a dologh?
CRE D: No hadiaron; az nap el nem nyugáik
addig,

addig hanem nyilván vegere megyek valahán-
s valahogy jaro. Mert az minemű ne-
has ez miat lelkemre hallot, lehetetlen dol-
g hogy addig csak egy csöp nyugalomom isle-
hesőn, míg valóban igazan meg nem ertőm
az dolgot mint vagyon. B R I: O dühös gyano-
sag, mely hamar elfolya embernek fivét az to-
halalos mergőd! Im mely hamar töltőd be ke-
serű mereggel az oly fivet, kiket az szerelm
gyönyörűlegel es edességgel taplal. De te Cre-
dula ez után nekem beket hagy f ne kunyoral-
utannam, s ne tudakozzal tőlem, ha szia eny-
hüle hozzád avagy nem, ne supplicaly azon-
hogy őtet hozzád haytsam, hanem kezdgy ma-
hoz: miért hogy ilyen hamissat hisek felőle.
mert ha ez után melletted élok bár, ugyan ha
talam. C R E: Latode, sеп dolog istenre mon-
dom, meg ő haragszik am hogy en karomón tő-
rődöm. Semminek tartodé té azt, hogy ilyen
nagy szerelmes jömtul, sőt az elterő lelkőmtől
fortyak meg vesőt fejemet? B R I S: Istent
né bolondoskodgyal, hanem vesd ki fivédből
ez ok nélkül való hamis gyanusagot, s hidgy
megh engemet is valaha vagy egy dologbar
mert en tudom mit beszéllek; fogadgy sőt, kő-
nyörőgy Iulianak, s ne gondoly vele ha sinton
haraguton tekint is read, es kemeny soval sol-
is: Nem latode az tulok is mit művel, mikor
meg felhússik: mint rug kapál, őkel, de azere
nem fokara ugyan megh felidűl; s vifeli az jat-
mot. Az nagy cserfa is eleg kemeny, de azért
ugyan

zak, s az mikor az semile az tengőben sol,
akkor leszek enis ken s szerelmes hozzád. C R E:
Ki hinne, nagy h n, hogy ilyen angyali sеп-
segben, ezfele kegyesnek fivében ilyen nagy
bőrnűy kegyetlenleg uralkodgyek? Talam im-
ez repedezet kü siklatul sülettel: vagy Charta-
go hatariban termett orofilan tejét itad, vagy
az Armeniai parduz csőcsseit szeptad a mine-
mű kegyetlen vagy? Az sеп Diana, az vadabaf-
nak isten asszonya gyakran el hadta fetalafat,
s fűgyelmetesen halgatta az en fűmas verci-
met, sőt meg az erdők, hegyek, völgyek, lér-
kek is halvan az en keserves enekemet, mellet-
tem keservesen meg zöngötték; csol te egye-
dül sеп Iulia hogy aspis kegye noda tölödöt
be dugod befedimre, nem könyörűlő raytam,
sőt latom hogy sinton ugy elő kőnommal s-
könyhullatafimmal, mint egy jo izű eledellel.
I U L: Tűttes kis eledel bator, akar en magam
mondgyam: Nem vesd esedben sепgény, ho-
g inkab idegenites mint edesites engem magad-
hoz ezfelevel, ha nyilván latod; hogy semmit
nem hasnals en nalam az fok gyermekki vagy as-
szonyi fűrasoddal. Miert fűrű mind untalan elöt-
tem, ha erős fűvű fűrű vagy? mit veskedel;
mit győtrőd magad? C R E: Kételen vagyok
vele, mert az te sепségedhez való szerelmem
meg birt engem elmemis föl gerjedőt, kevan-
sagom erőltet rea, nem halgathatok, azért sеп-
nom es sinton kel akaratom ellenis. Azert az
szerelmet fedgyed, kegyetlen, ne engemet: ho-
lot en

ot en sem keptelen sem t. letlen sem lehetet-
 len dolgot túled nem k. vanok; hanem csak
 gy ne legyen ellened, hanem legyen sa-
 tran fep főmelyedre neznem. I U L. Bi-
 zony. L. nom, vesőt, nyavalyadat, f. banom hog
 az igaz szerelem m. j. a. vallás ennyi fok b. út, f. no-
 ha fivem szerent akarnam, de mint hogy nem
 segíthetlek sem könnyebbíthetlek semmivel,
 azt is banom. Azért lassad, mert engem csak
 heaban igyekezel hozzád haytani. C R E. Ha
 az isten mind az mennyei f. mind az földi fok
 fepsegőket hozzájok illendő természettel ékő-
 fitötte, mi dolog hogy fúvedet az kegyesség-
 ben reketlenne tötte? Nem tudod, hogy oly
 f. inten az fepseg az kegyesség nélkül, mint az
 fep kut jó forrás víz nélkül, f. mint az fep fiatal
 zöld ág gyümölcs nélkül. Ha azt tartod, hogy
 nem erdemlem az te szerelmedet, am bar ne se-
 res engemet, csak enged ezt, hogy en szerethet-
 selek tegedet: f. ha f. inten nem kedvellőd sem
 b. s. állód is, mégis csak ne utald tellyességgel
 az en szerelmemet, f. ha szerelmesed, nem lehet-
 tek, legyenek ottan csak rabod mig elek. I U L.
 Nem kel. tat ugyanis sem f. emelyed sem f. olga-
 latod sem rablagod, akar ki szeretője, f. olgaja
 rabja legy, csak nekem hagy beket: elegendig
 trecelesben, talam mostis valaki megh. latott
 hogy együtt vagyunk, f. mindjart. gy. an. us. ag. ban
 elik hozzánk s. ki. is. fecsegi, mert irigy az ember.
 Azért el. megyek, Cupido es Venus mar. ad. gya-
 nak. veled jó C. red. u. t. C R E D. Ne f. i. es. en. ed. es
 fenyes

fenyes Napom, mert ha te el. megy. en. mayd. ugy
 maradok az ke. s. er. u. leg. ben, mint az nap. nélk. u. l.
 valo f. o. t. e. s. s. e. g. ben.

Io Iupiter mit vetöttem oly nagyot ellened,
 hogy hozzam nem engedteled az fep Lulianak
 kö. t. er. me. ke. r. u. f. i. v. e. t. O Venus mikor f. e. g. t. e. m
 meg az te törvényedet, hogy ellenem ötet igy
 keményited, lam senkit nem gy. u. l. o. l. ez vilagon
 inkább en. na. la. m. na. l. De mit pa. na. s. o. l. k. o. d. o. m. he-
 aban, s. mit e. s. e. d. e. z. e. m, ha mind csak Sylvanus
 ennek az oka. Vay haladatlan tö. ke. l. l. e. t. l. e. n. ro. s.
 e. m. b. e. r. te. t. u. l. e. d. v. a. r. t. a. m. j. o. t, neked jelentem
 meg minden szerelm. s. ke. v. a. n. f. a. g. o. m. a. t, igaz. n. e. k.
 a. l. l. i. t. v. a. n. t. e. g. e. d. e. t, ne. z. h. e. t. s. e. m. i. n. t. a. r. u. l. s. e. l, de bar
 rémentelenül halljak meg, ha magam ket. ke. z.
 z. e. v. e. l. nem. a. l. l. o. m. m. e. g. b. o. s. s. u. m. a. t. r. a. y. t. a. d.

ACTUS III. SCENA III.

Sylvanus az erdei tündér vad Echo a. f. l.
 fonnyal enekelve befelgetven Luliahoz va-
 lo szerelmeről, feleleteket vében Echo. t. u. l.

SYLVANUS: Nappal vagyon az féléken nyu-
 laknak az agarak miat bantások, az halak-
 nak is nappal vetik meg az halot s. a. h. o. r. g. o. t, az
 f. a. n. t. o. b. a. r. o. m. i. s. a. k. k. o. r. v. i. s. e. l. i. a. z. i. g. a. t: de e. j. e. l. r. e.
 k. e. l. v. e, midőn az fe. j. e. r. h. o. l. d. k. i. t. e. r. j. e. z. t. i. v. i. l. a. g. a. t,
 mind nyulak, halak, barmok bekevel nyugos-
 nak: csak egyedül nekem hogy sem. e. y. e. l. f. e. m.
 nappal nints semmi nyugodalmam: mert min-
 denkor

Denkor csak a szerelem tűzeben égek. De majd
imez kőszálnak panaszkodom enckemben.

O Magas kősziklak, Kietlenben nőt fak, Kik
nagy szerelem tűzen igaz bizonfagim. Vá-
tok mert kenaim. Tudgyatok mint finte en, Ki
latta elteben, Hogy így hallyon vesében, Mas
mint en szeretőjen.

ECHO, EN

Tavoly egy erdőben, Nekem felesben,
Lón ugymint emberi so, Talam egyik tündér,
jár it valamiért, Vagy valami vada so, Halo
nem nyertőt, Az ki ith cserdítőt, Labain ha
volt beko.

ECHO

Echo nagy kenomba, Melybe ssep lulia,
Engem fertengeni hagy: Mi könnyebbíthet
meg, S mitúl lehet kerlek, Kemeny sive hoz-
zam lagy? Keferu kenomat, Mi enyhitheti
most? S mi az mire lelke'm vagy?

AGY

Azt igaz adad, De mond megaztis
hát Ott ki vigasztalhatna? Bum helyet örömet,
Gyönyörű éltet, Nekem ot ki adhatna? Iga-
zan ki neve, Kit soknak kivüle, Lelkem oda
kevanna.

ANNA

Azt bizon meg vallo'm, De jo szolgálatom,
Kedvese neki vagy nem? Szepluliam Annam,
Lesőne jo hozzam, Meg kegyelmeze nekem,
Hogy regen szolgálatom, Lesőne jutalmom, Kel-
le jot remenlenem?

NEM

Kegyetlenlegejert? Erte túrt sok kenert,
Lam meg istentúl sem fél, O sejer mellyeben,
Mint ssep lagy fészekben, Kegyetlenség holug
él, Mert

nem többet csak parancsoly, meg alkofunk má-
kerten edes verem. GAL. Kitefesz im jo ba-
tyam, mint ha him vafro tarlom volna. DIE:
Mely vadon partya magat, nam oly nagyra tar-
tod magad, mint az Erdelyiek az jo buzat a dra-
galagban, vagy az Patakiak a fűk bór idejen az
főrt. GAL. De ut trefaly az agebe. DIE. Fitsi-
rik fitsirik, bezzeg ssep, vayha meg foghánam.
GAL. Minek bekesles? DIE. Amaz tengelicze-
nek, fitsirik fitsirig, nezhetsen mint ju az homa-
ha lépem volna, majd meg foghánam. GAL.
Meg az ebet: hagy beket az latorok, ne-
se ihon egy kezkenő nálam, neked adnam en
ezt, ha imez kofarka Eperjet en tőlöm el vetet-
hetned az te uraddal, bizon csak ezennel sód-
tem en magam ket kezemmel. DIE. De: ugyan
ide adode az kezkenőt, talám csak trefa. GAL:
Menny oda adom, nam nem hisled. DIE. Ad-
de ssep az epörjet, ssep el most az kezkenőt,
had allyon nálad. GAL. Bator, valamely ora-
ban kevand, ottan oda adom, csak vegye el
Sylvanus az epörjet. Meny el, Isten adgyon
hasnot törekődesedben.

ACTUS III. SCENA III.

Credulus feddőzik Sylvanussal, hogy
Iuliat túle el csalta, de ő először tagadgya,
ottan vegre azt mondgya, hogy ő nem e-
rőlködött azon, hanem az rementelen al-
kolmatosság, vagy szerencse szerzötte kö-
zök az szerelmet.

Cre.

CREEULUS, Csak kar, mert nem mester-
kedhetel úgy te Sylvane, hogy dolgodat el
fedezhesd előttem. Nincs oly tőrök, mely va-
laha ki nem jelenik. SYL. Mi dolog, talám bort
ittal? Mit garázdalkodol velem? CRED. Nem
csak garázdalkodom az hitőtlen s tökéletlen
voltodért, hanem ugyan őve is kap meg ma-
guba gondörrel, majd mégis vonjuk agubat
egy más hatan ha nem gondol. SYL. Vala-
miért? vallyon mi bantafod volt valaha en-
tőlem jambor, hogy így patvarkodol? CRED.
Mi bantafom? még az kérdőde? vaj hogy nem
tudod. Te hozzád en úgy biztam mint magam-
hoz, s ahöz kepest tanacsot is kerdettem tőled
mint meg hit barátomtól, dicserven hol főmet,
hol kezét, hol szavát, hol homlokát Iulianak
előtted, azt alitván, hogy orvoslanál inkább
mint elarúlnál nyavalyamban: s ha tekeném,
hát nem barátom, hanem halalos ellenfelem
voltál ennekem, mert sok őztendeig való bol-
galatomnak minden érdemet bérrel elvestetted
tőlem: hogy tehettél ilyen arultatást raytam?
ki hitte volna hogy engemet (ilyen jó tarsodat
igaz barátodat, kinek mindenkor vőtted jó aka-
rattyat, s te is ajánlottad magadat,) így aruly el,
s így idegenítsd el tőlem Iuliat? Eze az igaz
barátság s tökéletes jamborság? SYL. Ne da-
gályoskodgyal, hald meg, im meg mondom, s az
után tegy magad itéletet benne, ha érdemeleke
bócsanatot vagy nem. Egykor Dametával bal-
lagunk vala az olayfa völgyen, s egy dombnak
az ár.